

**UCHWAŁA NR XXVIII/238/2026
RADY MIEJSKIEJ W TUCHOWIE**

z dnia 27 maja 2026 r.

w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Jodłówka Tuchowska

Na podstawie art. 35 ust. 1 w związku z art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2026 r. poz. 662), po przeprowadzeniu konsultacji społecznych Rada Miejska w Tuchowie uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Statut Sołectwa Jodłówka Tuchowska w brzmieniu załącznika do uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr VI/51/2019 Rady Miejskiej w Tuchowie z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Jodłówka Tuchowska (Dz. Urz. Woj. Małopol. z 2019 r. poz. 1935).

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Tuchowa.

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Tuchowie

Jerzy Odronec

Załącznik nr 1 do uchwały nr
XXVIII/238/2026
Rady Miejskiej w Tuchowie
z dnia 27 maja 2026 r.

Statut Sołectwa Jodłówka Tuchowska

Rozdział 1. Postanowienia ogólne

§ 1. Ilekroć w niniejszym Statucie Sołectwa Jodłówka Tuchowska jest mowa o:

- 1) Gminie - należy przez to rozumieć Gminę Tuchów,
- 2) Sołectwie - należy przez to rozumieć Sołectwo Jodłówka Tuchowska w Gminie Tuchów,
- 3) Radzie Gminy – należy przez to rozumieć Radę Miejską w Tuchowie,
- 4) Burmistrzowi – należy przez to rozumieć Burmistrza Tuchowa,
- 5) Zebraniu Wiejskim – należy przez to rozumieć Zebranie Wiejskie Sołectwa Jodłówka Tuchowska,
- 6) Sołtysie - należy przez to rozumieć Sołtysa Jodłówki Tuchowskiej w Gminie Tuchów,
- 7) Radzie Sołectkiej - należy przez to rozumieć Radę Sołectwa Jodłówka Tuchowska w Gminie Tuchów,
- 8) Urzędzie - należy przez to rozumieć Urząd Miejski w Tuchowie,
- 9) Statucie - należy przez to rozumieć niniejszy Statut Sołectwa Jodłówka Tuchowska.

§ 2. 1. Sołectwo jest jednostką pomocniczą Gminy i stanowi wspólnotę samorządową osób zamieszkujących jego obszar.

2. Sołectwo obejmuje obszar o powierzchni 16,81 km².

3. Sołectwo położone jest w granicach administracyjnych miejscowości Jodłówka Tuchowska, a jego usytuowanie na terenie Gminy obrazuje załącznik do niniejszego Statutu.

§ 3. 1. Sołectwo działa na podstawie przepisów prawa, a w szczególności:

- 1) Ustawy o samorządzie gminnym,
- 2) Statutu Gminy Tuchów,
- 3) niniejszego Statutu.

2. Zasady tworzenia, łączenia, podziału i znoszenia Sołectwa określa Statut Gminy.

Rozdział 2. Organy Sołectwa

§ 4. 1. Organami Sołectwa są:

1) Zebranie Wiejskie – organ uchwałodawczy,

2) Sołtys – organ wykonawczy.

2. Działalność Sołtysa wspomaga Rada Sołecka.

3. Kadencja Sołtysa i Rady Sołeckiej trwa 5 lat i rozpoczyna się z dniem wyboru.

4. Sołtys i Rada Sołecka po upływie swojej kadencji sprawują swoje funkcje do czasu objęcia obowiązków przez nowo wybranego Sołtysa i Radę sołecką.

5. Działalność organów Sołectwa jest jawna.

Rozdział 3. Zadania i kompetencje Sołectwa

§ 5. Do zadań Sołectwa należy zaspokojenie zbiorowych potrzeb jego mieszkańców oraz współdziałanie z organami Gminy w wykonywaniu zadań publicznych na rzecz mieszkańców Sołectwa.

§ 6. Zadania określone w §5 Sołectwo realizuje poprzez:

1) inicjowanie, organizowanie, realizowanie, a także wspieranie przedsięwzięć mających na celu poprawę warunków życia mieszkańców,

2) zgłaszanie do organów Gminy projektów przedsięwzięć społecznych i gospodarczych,

3) reprezentowanie interesów zbiorowych i indywidualnych mieszkańców Sołectwa przed organami Gminy i gminnymi jednostkami organizacyjnymi,

4) występowanie z wnioskami do Burmistrza o rozpatrzenie spraw, których załatwienie wykracza poza możliwości Sołectwa,

5) podejmowanie uchwał w sprawach Sołectwa w ramach przyznawanych kompetencji,

6) opiniowanie spraw należących do zakresu działania Sołectwa,

7) uczestniczenie w organizowaniu i przeprowadzaniu konsultacji społecznych w sprawach o podstawowym znaczeniu dla Sołectwa,

8) gospodarowanie przekazanym mieniem komunalnym,

9) wydawanie opinii przy zbywaniu mienia komunalnego znajdującego się na terenie Sołectwa,

10) realizowanie zadań określonych w ustawie o funduszu sołeckim.

Rozdział 4. Zebranie Wiejskie

§ 7. Prawo do udziału w Zebraniu Wiejskim i głosowaniu na Zebraniu Wiejskim mają wszyscy stali mieszkańcy Sołectwa posiadający czynne prawo wyborcze do Rady Gminy.

§ 8. 1. Zebrania Wiejskie zwołuje Sołtys z własnej inicjatywy lub na pisemny wniosek złożony Sołtysowi przez:

- 1) Radę Gminy,
- 2) Burmistrza,
- 3) większość członków Rady Sołeckiej,
- 4) co najmniej 5% uprawnionych mieszkańców Sołectwa, w terminie 14 dni, licząc od dnia złożenia wniosku.

2. Zebranie Wiejskie odbywa się w miarę istniejących potrzeb nie rzadziej niż raz w roku, przy czym nie później niż do 30 września musi odbyć się Zebranie Wiejskie, na którym uchwała się plan rzeczowo – finansowy funduszu sołeckiego na kolejny rok kalendarzowy.

3. O Zebraniu Wiejskim Sołtys zawiadamia mieszkańców w sposób zwyczajowo przyjęty oraz poprzez rozplakatowanie na tablicach ogłoszeń, co najmniej 7 dni przed jego terminem.

4. Zawiadomienie powinno zawierać: informację na czyj wniosek Zebranie Wiejskie jest zwoływane, określenie daty, godziny i miejsca Zebrania Wiejskiego oraz zasadniczy przedmiot proponowanego porządku obrad.

5. W przypadku nie zwołania przez Sołtysa Zebrania Wiejskiego na wniosek osób i organów wymienionych w ust. 1 oraz w przypadkach szczególnych Zebranie Wiejskie może zwołać Burmistrz, ustalając miejsce, dzień i godzinę Zebrania.

§ 9. Zebranie Wiejskie jest prawomocne, gdy mieszkańcy Sołectwa zostali o nim powiadomieni zgodnie z wymogami niniejszego statutu

§ 10. 1. Zebranie Wiejskie otwiera i przewodniczy jego obradom Sołtys lub upoważniona przez niego osoba. W przypadku, kiedy Zebranie Wiejskie zwołuje Burmistrz, jego obradom przewodniczy Burmistrz lub osoba przez niego wyznaczona.

2. Przewodniczący Zebrania czuwa nad przebiegiem i zachowaniem porządku Zebrania Wiejskiego.

3. Uprawnieni do głosowania uczestnicy Zebrania Wiejskiego podpisują listę obecności podając imię i nazwisko oraz adres zamieszkania. Lista stanowi załącznik do protokołu z Zebrania.

4. Porządek obrad ustala Zebranie Wiejskie na podstawie przedłożonego projektu.

5. Z Zebrania Wiejskiego sporządzany jest protokół przez protokolanta wybranego przez Zebranie Wiejskie.

6. Protokół powinien zawierać:

- 1) datę, godzinę, miejsce zebrania oraz oznaczenie, w którym terminie odbyło się zebranie,
- 2) liczbę mieszkańców biorących udział w zebraniu,
- 3) stwierdzenie prawomocności zebrania,
- 4) ustalony porządek obrad,
- 5) nazwiska osób zaproszonych na zebranie,
- 6) sprawozdanie Sołtysa z realizacji uchwał i wniosków z poprzedniego zebrania oraz działalności między zebraniem,
- 7) skrótowy opis przebiegu obrad oraz zgłoszone i uchwalone wnioski,
- 8) podjęte na zebraniu uchwały,
- 9) podpis prowadzącego zebranie i protokolanta.

7. Burmistrz może określić wzór protokołu jednakowy dla wszystkich Sołectw.

8. Jeden egzemplarz protokołu wraz z uchwałami, opiniami i wnioskami Zebrania Wiejskiego oraz kopie zawiadomienia, o którym mowa w § 8 ust. 4 Sołtys w ciągu 7 dni przekazuje Burmistrzowi. Protokół z Zebrania Wiejskiego znajduje się do publicznego wglądu w Urzędzie.

§ 11. 1. Zebranie Wiejskie rozstrzyga wszystkie sprawy pozostające w zakresie jego działania w drodze uchwał.

2. Uchwały Zebrania Wiejskiego zapadają zwykłą większością głosów tzn. liczba głosów "za" musi być większa od liczby głosów "przeciw". Głosów "wstrzymujących" nie uwzględnia się.

3. Każdemu członkowi Zebrania Wiejskiego przysługuje jeden głos. W głosowaniu biorą udział jedynie uprawnieni mieszkańcy Sołectwa.

4. Głosowanie odbywa się w sposób jawny chyba, że niniejszy statut przewiduje głosowanie tajne.

§ 12. 1. Zebranie Wiejskie może postanowić o przeprowadzeniu głosowania tajnego, jeżeli wniosek w tej sprawie zgłosi 10% uczestników Zebrania uprawnionych do głosowania.

2. Głosowanie tajne odbywa się poprzez kartę do głosowania.

3. Głosowanie tajne przeprowadza komisja skrutacyjna licząca od 3 do 5 członków wybranych przez Zebranie Wiejskie spośród jego uczestników.

4. Do zadań komisji skrutacyjnej należy:

- 1) przygotowanie kart do głosowania,
- 2) przeprowadzenie głosowania,
- 3) ustalenie wyników głosowania,
- 4) ogłoszenie wyników głosowania,
- 5) sporządzenie protokołu.

§ 13. Do zadań Zebrania Wiejskiego należy:

- 1) rozpatrywanie i zatwierdzanie rocznych sprawozdań z działalności Sołtysa i Rady Sołeckiej,
- 2) ustalanie zadań do realizacji przez Sołtysa i Radę Sołecką w okresie między Zebraniem Wiejskimi,
- 3) podejmowanie uchwał dotyczących rozdysponowania środków budżetowych przekazanych Sołectwu przez Radę Gminy, w tym przeznaczenie środków funduszu sołeckiego, jeżeli takowy zostanie utworzony,
- 4) udzielanie upoważnienia Sołtysowi do zadysponowania, po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Sołeckiej, środkami niewykorzystanymi na realizację określonych przez Zebranie Wiejskie przedsięwzięć w uchwale dotyczącej rozdysponowania środków budżetowych przekazanych Sołectwu,
- 5) ustalanie potrzeb Sołectwa i zgłaszanie ich do projektu budżetu na dany rok,
- 6) podejmowanie uchwał dotyczących mienia komunalnego przekazanego Sołectwu w granicach wynikających z niniejszego Statutu oraz uchwał Rady Gminy,
- 7) rozpatrywanie spraw socjalno – bytowych, kulturalnych, opieki zdrowotnej, sportu, wypoczynku i innych związanych z miejscem zamieszkania,
- 8) podejmowanie uchwał, wyrażanie opinii i kierowanie wniosków do organów gminy we wszystkich istotnych dla interesu mieszkańców sprawach,
- 9) współpraca z radnymi z terenu Sołectwa oraz kierowanie do nich wniosków dotyczących Sołectwa,
- 10) uchwalanie sołeckich programów działania, w tym planów dotyczących celów i zakresów wspólnych prac na rzecz miejsca zamieszkania,
- 11) podejmowanie i rozwijanie inicjatyw i przedsięwzięć społecznych na rzecz Sołectwa,

12) współpraca z innymi sołectwami w ramach wspólnych przedsięwzięć.

Rozdział 5. Sołtys

§ 14. 1. Sołtys jest organem wykonawczym Sołectwa.

2. Do zadań Sołtysa należy:

- 1) organizowanie i koordynowanie inicjatyw i przedsięwzięć społecznych na rzecz Sołectwa,
- 2) reprezentowanie Sołectwa na zewnątrz,
- 3) zwoływanie i przewodniczenie Zebraniom Wiejskim,
- 4) kierowanie realizacją uchwał Zebrania Wiejskiego,
- 5) składanie corocznego sprawozdania ze swej działalności Zebraniu Wiejskiemu,
- 6) występowanie z wnioskami dotyczącymi potrzeb Sołectwa,
- 7) opiniowanie wspólnie z Radą Sołecką wniosków kierowanych przez Burmistrza, Radę Gminy i inne instytucje oraz organizacje,
- 8) informowanie mieszkańców Sołectwa w sposób zwyczajowo przyjęty o wszystkich sprawach istotnych dla Sołectwa,
- 9) współpraca z organami gminy przy realizacji zadań związanych z utrzymaniem porządku i czystości w Sołectwie,
- 10) współpraca z organami gminy w kierowaniu akcją pomocy w razie wypadków losowych i klęsk żywiołowych,
- 11) gospodarowanie przekazanymi składnikami mienia oraz środkami finansowymi,
- 12) uczestniczenie w sesjach Rady Gminy z prawem wnoszenia uwag i wniosków dotyczących spraw Sołectwa,
- 13) uczestniczenie w szkoleniach i naradach Sołtysów zwoływanych okresowo przez Burmistrza,
- 14) prowadzenie teczki zawierającej: statut Sołectwa, protokoły, sprawozdania, pisma i inne dokumenty.

3. Przy wykonywaniu swoich zadań Sołtys współpracuje z Radą Sołecką.

4. Zasady przyznawania diet Sołtysowi ustanawia Rada Gminy w odrębnej uchwale.

Rozdział 6. Rada Sołecka

§ 15. 1. Rada Sołecka wspomaga działalność Sołtysa.

2. Działalność Rady Sołeckiej ma charakter opiniodawczy, doradczy i inicjatywny.

3. Rada Sołecka składa się z 7 osób. Sołtys nie wchodzi w jej skład.

4. Posiedzenia Rady Sołeckiej zwołuje Sołtys, który przewodniczy jej obradom, chyba że Rada Sołecka postanowi inaczej.

5. Posiedzenia Rady Sołeckiej zwołuje Sołtys w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na pół roku

6. Posiedzenie Rady Sołeckiej może zostać zwołane również:

- 1) na wniosek co najmniej 1/3 członków Rady Sołeckiej,
- 2) na wniosek Zebrania Wiejskiego,
- 3) na wniosek Burmistrza - w sprawach wymagających konsultacji z mieszkańcami.

7. Wniosek o zwołanie posiedzenia powinien zawierać proponowany porządek obrad oraz uzasadnienie. Sołtys jest zobowiązany do zwołania posiedzenia w terminie do 7 dni od otrzymania wniosku lub polecenia.

8. W przypadku niezwołania posiedzenia w terminie, o którym mowa w ust. 7, posiedzenie może zwołać Burmistrz, określając miejsce, dzień i godzinę posiedzenia.

9. O terminie, miejscu i porządku obrad posiedzenia członkowie Rady Sołeckiej powinni zostać poinformowani co najmniej na 3 dni przed planowanym posiedzeniem.

10. Na posiedzenia Rady Sołeckiej zapraszani są: sołtys oraz radni pełniący mandat w okręgu obejmującym dane Sołectwo, jak również inne osoby mogące mieć wpływ na rozwiązanie omawianych spraw.

11. Z posiedzenia Rady Sołeckiej sporządza się protokół, który podpisują osoba przewodnicząca posiedzeniu i protokolant.

12. Rozstrzygnięcia Rady Sołeckiej dotyczące wydawanych opinii i wniosków zapadają zwykłą większością głosów, przy obecności, co najmniej połowy jej członków w drodze uchwał i znajdują odzwierciedlenie w sporządzonym protokole, o którym mowa w ustępie 11.

13. Do zadań Rady Sołeckiej należy współdziałanie z Sołtysem przy realizacji jego obowiązków, a w szczególności:

- 1) pomoc w przygotowaniu oraz obsłudze Zebrań Wiejskich,
- 2) opracowywanie projektów uchwał oraz projektów pracy organów samorządu Sołectwa,
- 3) organizowanie wykonania uchwał Zebrania Wiejskiego,

- 4) opracowanie projektu przeznaczenia środków funduszu sołectkiego oraz projektu rozdysponowania środków budżetowych przekazanych Sołectwu,
- 5) inicjowanie działań społecznie użytecznych dla Sołectwa,
- 6) zbieranie wniosków i innych wystąpień mieszkańców w sprawach Sołectwa,
- 7) współdziałanie z właściwymi organizacjami i instytucjami w celu wspólnej realizacji zadań,
- 8) sporządzanie projektów wystąpień do organów Gminy w sprawach wykraczających poza możliwości i kompetencje Sołectwa,
- 9) przygotowanie propozycji działania w zakresie gospodarowania mieniem komunalnym przekazanym do dyspozycji Sołectwu,
- 10) sporządzanie propozycji do projektu budżetu Gminy.

Rozdział 7.

Zasady i tryb wyboru Sołtysa i członków Rady Sołectkiej

§ 16. 1. Sołtys i członkowie Rady Sołectkiej są wybierani w głosowaniu tajnym i bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców Sołectwa posiadających czynne prawo wyborcze do Rady Gminy.

2. Kandydować na Sołtysa lub członka Rady Sołectkiej może każdy stały mieszkaniec Sołectwa posiadający czynne prawo wyborcze do Rady Gminy.

§ 17. 1. Burmistrz zarządza wybory Sołtysa i członków Rady Sołectkiej na dzień ustawowo wolny od pracy, wspólny dla wszystkich sołectw, przypadający nie później niż w terminie 60 dni od dnia upływu kadencji.

2. Zarządzenie o wyborach wydaje się nie później niż na 60 dni przed dniem wyborów.

3. Zarządzenie, o którym mowa w ust. 1, podaje się do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Tuchowie oraz poprzez wywieszenie obwieszczeń na tablicach ogłoszeń w sołectwach.

4. W zarządzeniu Burmistrz określa w szczególności:

- 1) datę wyborów,
- 2) godziny i miejsce głosowania,
- 3) kalendarz czynności wyborczych, w tym terminy zgłaszania kandydatów,
- 4) wzory niezbędnych dokumentów związanych z przeprowadzeniem wyborów.

§ 18. 1. Do przeprowadzenia wyborów Burmistrz powołuje w drodze zarządzenia:

- 1) Gminną Komisję Wyborczą, spośród pracowników Urzędu w składzie od 3 do 5 osób,

2) Sołeckie Komisje Wyborcze, w skład których wchodzi i których zgłaszają uprawnieni do głosowania mieszkańcy Sołectwa w składzie od 3 do 5 osób.

2. Członkiem komisji wyborczej nie może być osoba kandydująca, ani osoba będąca w stosunku do kandydata zstępnym, wstępnym, małżonkiem, konkubentem, powinowatym pierwszego stopnia ani rodzeństwem.

3. Członkostwo w komisji wyborczej wygasa na skutek:

- 1) złożenia pisemnej rezygnacji,
- 2) nie podjęcia pracy w komisji,
- 3) zaistnienia przesłanek, o których mowa w ust. 2.

4. W przypadku zgłoszenia do Sołeckiej Komisji Wyborczej liczby kandydatów przekraczającej dopuszczalny skład, o składzie komisji decyduje publiczne losowanie przeprowadzone przez Gminną Komisję Wyborczą.

5. Burmistrz może uzupełnić skład komisji w przypadku braku wymaganej liczby zgłoszeń.

6. W przypadku, gdy do Sołeckiej Komisji Wyborczej zgłoszono mniej niż 3 kandydatów lub też w przypadkach, o którym mowa w ust. 3, Burmistrz uzupełnia skład komisji poprzez delegowanie do niej pracowników Urzędu lub innych jednostek organizacyjnych Gminy w porozumieniu z ich kierownikami – w celu osiągnięcia przez Komisję minimalnej liczebności składu.

7. Komisje na pierwszym posiedzeniu wybierają ze swojego grona przewodniczącego i zastępcę.

8. Do obowiązków Sołeckiej Komisji Wyborczej należy:

- 1) przeprowadzenie głosowania w Sołectwie,
- 2) ustalenie wyników głosowania i podanie ich do publicznej wiadomości,
- 3) przekazanie wyników głosowania Gminnej Komisji Wyborczej,
- 4) czuwanie w dniu wyborów nad przestrzeganiem prawa wyborczego w miejscu i czasie głosowania.

9. Szczegółowy tryb pracy komisji oraz ich członków określa Burmistrz w drodze zarządzenia.

§ 19. Do zadań Gminnej Komisji Wyborczej należy:

- 1) przyjmowanie zgłoszeń (rejestrowanie) kandydatów na Sołtysa i członka Rady Sołeckiej,
- 2) przyjmowanie zgłoszeń kandydatów do Sołeckiej Komisji Wyborczej,
- 3) zarządzenie druku obwieszczeń wyborczych,
- 4) zarządzenie druku kart wyborczych,

- 5) podanie do publicznej wiadomości listy kandydatów w wyborach,
- 6) ustalenie wyników wyborów w Sołectwach,
- 7) przekazanie wyników wyborów Burmistrzowi,
- 8) sprawowanie nadzoru nad pracami Sołeckich Komisji Wyborczych,
- 9) rozpatrywanie skarg na działalność Sołeckich Komisji Wyborczych.

§ 20. 1. Prawo zgłaszania kandydatów na Sołtysa i członka Rady Sołeckiej posiada wyłącznie stały mieszkaniec Sołectwa, któremu przysługuje czynne prawo wyborcze.

2. Kandydat na Sołtysa i członka Rady Sołeckiej musi wyrazić pisemną zgodę na kandydowanie.

3. Kandydata na Sołtysa i członka Rady Sołeckiej można zgłaszać najpóźniej w terminie ustalonym w kalendarzu wyborczym.

4. Zgłaszając kandydata na Sołtysa i członków Rady Sołeckiej należy podać jego imię (imiona) i nazwisko, miejscowość zamieszkania oraz wskazać, czy jest to kandydat na Sołtysa czy członka Rady Sołeckiej.

5. Kandydować można równocześnie na Sołtysa i do Rady Sołeckiej.

6. Gminna Komisja Wyborcza sporządza listę kandydatów w kolejności alfabetycznej oraz podaje dane o kandydatach do publicznej wiadomości poprzez rozplakatowanie na tablicach ogłoszeń w terminie określonym w kalendarzu wyborczym.

7. W przypadku braku zgłoszenia kandydata na Sołtysa i członków Rady Sołeckiej lub zgłoszenia mniejszej liczby kandydatów niż określona w § 15 ust. 3, Burmistrz ustala dodatkowy termin zgłaszania kandydatów, nie późniejszy niż 2 dni przed dniem wyborów.

8. W przypadku braku zgłoszeń kandydatów pomimo wyznaczenia dodatkowego terminu, Burmistrz w terminie 60 dni od dnia stwierdzenia tego faktu zarządza ponowne wybory.

9. W przypadku wakatu na stanowisku Sołtysa do czasu przeprowadzenia ponownych wyborów jego obowiązki może wykonywać wyznaczony przez Burmistrza członek Rady Sołeckiej, § 37 stosuje się odpowiednio.

§ 21. 1. Kandydaci mogą prowadzić kampanię wyborczą.

2. Nie prowadzi się kampanii wyborczej w dniu wyborów.

§ 22. 1. Obwodem wyborczym jest Sołectwo.

2. Głosowanie odbywa się bez przerwy w godzinach ustalonych przez Burmistrza w kalendarzu wyborczym.

3. W lokalu wyborczym znajduje się godło państwowe, urna wyborcza, wyznaczone miejsce zapewniające tajność głosowania, obwieszczenie z zarejestrowanymi kandydatami wraz z informacją o sposobie głosowania.

4. Przed rozpoczęciem głosowania komisja sprawdza, czy urna do głosowania jest pusta, po czym zamyka ją i opieczętowuje pieczęcią Sołeckiej Komisji Wyborczej oraz ustala liczbę otrzymanych kart do głosowania.

5. Od chwili opieczętowania aż do zakończenia głosowania urny otwierać nie wolno.

6. Karty do głosowania wydawane są przez Sołecką Komisję Wyborczą na podstawie dowodu stwierdzającego tożsamość. Odbiór karty do głosowania potwierdzany jest podpisem w odpowiedniej rubryce spisu wyborców. W przypadku odmowy złożenia podpisu zamieszcza się o tym adnotację. Głosować można tylko osobiście.

7. Na karcie do głosowania znajdują się imiona i nazwiska kandydatów, umieszczone w porządku alfabetycznym; przy każdym kandydacie z lewej strony znajduje się kratka, a poniżej odcisk pieczęci Gminnej Komisji Wyborczej oraz informacja o sposobie głosowania.

8. Po otrzymaniu karty do głosowania wyborca udaje się do miejsca zapewniającego tajność głosowania, znajdującego się w lokalu wyborczym. Kartę do głosowania wyborca wrzuca do urny.

9. Głosowania przerywać nie wolno. Gdyby wskutek nadzwyczajnych wydarzeń głosowanie było przejściowo uniemożliwione, komisja może zarządzić jego przerwanie, przedłużenie albo odroczenie do dnia następnego. Uchwała w tej sprawie powinna być natychmiast podana do wiadomości mieszkańców Sołectwa.

10. Przewodniczący komisji odpowiada za utrzymanie porządku i spokoju w czasie głosowania.

11. Burmistrz zapewnia środki niezbędne dla utrzymania porządku i spokoju w czasie głosowania.

12. Od chwili rozpoczęcia prac komisji do chwili ustalenia wyników głosowania i podania ich do publicznej wiadomości, w lokalu wyborczym mogą być obecni mężowie zaufania, wyznaczeni przez kandydatów na Sołtysa lub kandydatów na członków Rady Sołeckiej.

13. Mąż zaufania winien przedłożyć pisemne upoważnienie wystawione przez kandydata, którego reprezentuje. Kandydat może wyznaczyć tylko jednego męża zaufania.

14. Obsługę techniczną tj. dostarczenie niezbędnego wyposażenia lokalu oraz wyposażenie Sołeckich Komisji Wyborczych w niezbędne materiały, w tym karty do głosowania zabezpiecza Burmistrz.

§ 23. 1. Krąg osób uprawnionych do głosowania ustala się na podstawie spisu wyborców.

2. Spis wyborców uprawnionych do głosowania dla Sołectw sporządza Burmistrz, najpóźniej w 14 dniu przed dniem wyborów, na podstawie spisu wyborców sporządzanego na wybory do rady gminy, w oparciu o zasady określone w Rozporządzeniu Ministra Cyfryzacji z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie spisu wyborców (Dz.U. z 2023 r. poz. 1512).

3. Spis wyborców jest udostępniany do wglądu w Urzędzie.

4. Burmistrz powiadamia wyborców, w sposób zwyczajowo przyjęty, o sporządzeniu spisu wyborców oraz o miejscu i czasie jego udostępniania.

5. Na nieprawidłowości w spisie wyborców mogą być wnoszone reklamacje, nie później niż na 4 dni przed dniem wyborów.

6. Burmistrz obowiązany jest rozpatrzyć reklamację w terminie 3 dni od daty jej wniesienia.

7. Spis wyborców przekazuje się w dniu wyborów przewodniczącemu komisji wyborczej

§ 24. 1. Po otrzymaniu kart do głosowania wyborca udaje się do miejsca zapewniającego tajność głosowania.

2. Na karcie do głosowania na Sołtysa wyborca stawia znak "X" w kratce przy tym kandydacie, na którego oddaje głos.

3. Na karcie do głosowania do Rady Sołeckiej wyborca stawia znak "X" w kratce przy tych kandydatach, na których oddaje głos, w ilości nieprzekraczającej liczby miejsc w Radzie Sołeckiej.

4. Karty do głosowania wrzucane są przez wyborców do zamkniętej i opieczętowanej urny wyborczej.

5. Głos jest nieważny, jeżeli na karcie do głosowania:

- 1) umieszczono znak "X" przy więcej niż jednym kandydacie na Sołtysa,
- 2) umieszczono większą ilość znaków "X" niż miejsc w Radzie Sołeckiej,
- 3) nie umieszczono znaku "X" przy żadnym kandydacie.

6. Dopisanie na karcie do głosowania dodatkowych nazwisk lub poczynienie innych zapisów nie wpływa na jej ważność.

7. Kart całkowicie przedartych oraz innych niż wydane przez Komisję Wyborczą nie bierze się pod uwagę przy ustalaniu wyników głosowania.

§ 25. 1. W razie przerwania lub odroczenia głosowania komisja zabezpieczuje wlot urny wyborczej i oddaje urnę wraz ze spisem wyborców na przechowanie przewodniczącemu komisji. W miarę możliwości komisja ustala również liczbę kart niewykorzystanych, umieszcza je w opieczętowanym pakiecie i oddaje na przechowanie przewodniczącemu komisji.

2. Przed ponownym podjęciem głosowania komisja stwierdza protokolarnie, czy pieczęcie na urnie i pakiecie z kartami są nienaruszone.

§ 26. 1. Z wykonania swoich czynności Sołectka Komisja Wyborcza sporządza w dwóch egzemplarzach protokół, który powinien zawierać:

- 1) ilość osób uprawnionych do głosowania,
- 2) ilość wyborców, którym wydano karty do głosowania,
- 3) ilość głosów nieważnych,
- 4) ilość głosów ważnych,
- 5) ilość głosów ważnie oddanych na poszczególnych kandydatów.

2. W protokole podaje się także czas rozpoczęcia i zakończenia głosowania oraz opisuje inne istotne okoliczności związane z przebiegiem głosowania i ustaleniem wyników głosowania, w tym informację dotyczącą kart, o których mowa w § 24 ust. 6.

3. Protokół podpisują wszystkie osoby wchodzące w skład Sołectkiej Komisji Wyborczej, obecne przy jego sporządzaniu.

4. Mężom zaufania obecnym przy sporządzaniu protokołu przysługuje prawo wniesienia do niego uwag z podaniem konkretnych zarzutów dotyczących przebiegu wyborów.

5. Niezwłocznie po sporządzeniu protokołu Sołectka Komisja Wyborcza podaje do publicznej wiadomości wyniki głosowania poprzez wywieszenie jednego egzemplarza protokołu na zewnątrz lokalu wyborczego oraz przekazuje drugi egzemplarz protokołu Gminnej Komisji Wyborczej.

6. Spakowane i zabezpieczone pakiety z kartami do głosowania wykorzystanymi i niewykorzystanymi oraz inne dokumenty ze swojej pracy komisja oddaje w depozyt osobie upoważnionej przez Burmistrza.

§ 27. 1. Za wybranego na Sołtysa uważa się tego kandydata, który uzyskał największą liczbę ważnie oddanych głosów.

2. W przypadku równej liczby otrzymanych głosów przez dwóch lub więcej kandydatów, o wyborze Sołtysa rozstrzyga Gminna Komisja Wyborcza w drodze publicznego losowania, przeprowadzonego nie później niż po upływie 7 dni od dnia wyborów.

3. Informacje o losowaniu Gminna Komisja Wyborcza podaje do wiadomości publicznej w sposób zwyczajowo przyjęty. Losowania nie przeprowadza się, jeżeli jeden z kandydatów zrezygnował; za wybranego uznaje się tego, który pozostał.

4. Członkami Rady Sołeckiej zostają ci kandydaci, którzy uzyskali kolejno większą liczbę ważnie oddanych głosów od pozostałych kandydatów.

5. W przypadku, gdy dwóch lub więcej kandydatów na członka Rady Sołeckiej uzyskało tyle samo głosów, a ich liczba przekracza pozostałe do obsadzenia mandaty, do rozstrzygnięcia wyboru stosuje się odpowiednio zapis ust. 2.

6. Nie można łączyć funkcji Sołtysa i członka Rady Sołeckiej. W przypadku, gdy kandydat zostanie wybrany jednocześnie na Sołtysa i członka Rady Sołeckiej, jego mandat w Radzie Sołeckiej wygasa.

§ 28. 1. Jeżeli w Sołectwie w wyborach na Sołtysa został zarejestrowany tylko jeden kandydat, wyboru dokonuje się poprzez głosowanie za zgłoszonym kandydatem lub przeciw.

2. Za wybranego uznaje się kandydata, który uzyskał większą ilość ważnie oddanych głosów "za" niż "przeciw".

3. Jeżeli w Sołectwie w wyborach na członków Rady Sołeckiej zarejestrowana jest liczba kandydatów równa liczbie mandatów do obsadzenia w Radzie Sołeckiej lub od niej mniejsza, głosowania nie przeprowadza się, a za wybranych uznaje się zarejestrowanych kandydatów; pozostałe mandaty pozostają nieobsadzone.

4. W przypadku, gdy w Radzie Sołeckiej pozostanie nieobsadzony przynajmniej jeden mandat, uzupełnień dokonuje Zebranie Wiejskie zwołane przez Sołtysa w najbliższym możliwie terminie.

5. Wybory uzupełniające na członka Rady Sołeckiej, o których mowa w ust. 3, przeprowadza się w głosowaniu tajnym spośród nieograniczonej liczby kandydatów spełniających wymagania niniejszego Statutu.

§ 29. Informację o nie przeprowadzaniu wyborów lub obsadzeniu mandatów bez głosowania Gminna Komisja Wyborcza podaje do publicznej wiadomości w formie obwieszczenia.

§ 30. 1. W ciągu 7 dni od dnia wyborów wyborca lub kandydat może wnieść protest przeciwko ważności wyborów.

2. Protest wnosi się na piśmie do Burmistrza formułując konkretne zarzuty odnośnie naruszenia przepisów dotyczących wyborów.

3. Burmistrz bada zarzuty podniesione w proteście, a także sprawdza prawidłowość ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów.

4. W razie stwierdzenia rażących uchybień, które mogłyby mieć wpływ na wyniki wyborów, Burmistrz wybory w całości lub części unieważnia i zarządza ponowne w ciągu 14 dni od daty unieważnienia.

§ 31. Koszty przeprowadzenia wyborów pokrywane są z budżetu Gminy.

Rozdział 8. Odwołanie Sołtysa i Rady Sołeckiej

§ 32. 1. O odwołanie Sołtysa, Rady Sołeckiej lub poszczególnych jej członków mogą wystąpić z wnioskiem do Burmistrza mieszkańcy Sołectwa, których wniosek uzyskał, co najmniej 10% poparcia wyrażonego podpisami stałych mieszkańców Sołectwa posiadających czynne prawo wyborcze.

2. Burmistrz z własnej inicjatywy może wystąpić z żądaniem, o którym mowa w ust. 1.

3. Wniosek mieszkańców lub żądanie Burmistrza powinno zawierać uzasadnienie. Wnioskom bez uzasadnienia nie nadaje się biegu.

§ 33. 1. Sołtys, Rada Sołecka lub poszczególni jej członkowie mogą zostać odwołani przed upływem kadencji z powodu: nie pełnienia obowiązków dłużej niż przez okres kolejnych 6 miesięcy, naruszenia postanowień niniejszego Statutu lub uchwał Zebrania Wiejskiego oraz utraty zaufania mieszkańców Sołectwa.

2. O odwołaniu Sołtysa, Rady Sołeckiej lub poszczególnych jej członków decydują mieszkańcy Sołectwa w drodze referendum.

3. Referendum w sprawie odwołania Sołtysa, Rady Sołeckiej lub poszczególnych jej członków (dalej jako "Referendum") zarządza Burmistrz.

4. Przed zarządzeniem Referendum należy umożliwić zainteresowanym złożenie wyjaśnień.

5. Referendum należy przeprowadzić w terminie do 30 dni, licząc od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w § 32 ust. 1.

§ 34. 1. Do przeprowadzenia Referendum stosuje się odpowiednio zapisy § 17, § 18, § 22-26 Statutu.

2. Na karcie do głosowania w Referendum, głosujący stawia znak "X" w kratce "za" lub "przeciw" odwołaniu Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej.

3. Głos jest nieważny, jeżeli na karcie do głosowania:

- 1) umieszczono znak "X" w kratkach: "za" i "przeciw",
- 2) nie umieszczono znaku "X" w żadnej kratce.

4. Za odwołanego Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej uznaje się tego, który uzyskał większą ilość ważnie oddanych głosów "za" niż "przeciw".

Rozdział 9.

Wygaśnięcie mandatu w trakcie kadencji oraz wybory uzupełniające

§ 35. 1. Sołtys lub członek Rady Sołeckiej może złożyć rezygnację z pełnienia funkcji w trakcie kadencji.

2. Wygaśnięcie mandatu Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej następuje z ważnych przyczyn, powodujących niemożność sprawowania funkcji Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej, a to:

- 1) utraty prawa wybieralności lub brak tego prawa w dniu wyborów,
- 2) śmierci.

3. Wygaśnięcie mandatu w skutek rezygnacji oraz w przypadkach określonych w ust. 2 pkt 1 stwierdza Zebranie Wiejskie zwołane przez Burmistrza w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia powzięcia informacji.

4. Wygaśnięcie mandatu następuje z chwilą podjęcia uchwały przez Zebranie Wiejskie.

§ 36. 1. Z zastrzeżeniem ust.3, w przypadku odwołania, rezygnacji, wygaśnięcia mandatu Sołtysa, wybory uzupełniające przeprowadza się nie później niż w ciągu 90 dni. Burmistrz w terminie 14 dni wydaje zarządzenie w sprawie przeprowadzenia wyborów uzupełniających na zasadach określonych w Rozdziale 7 Statutu.

2. Z zastrzeżeniem ust.4, w przypadku odwołania, rezygnacji lub wygaśnięcia mandatu członka Rady Sołeckiej Burmistrz w terminie 14 dni wydaje zarządzenie w sprawie przeprowadzenia wyborów uzupełniających na zasadach określonych w Rozdziale 7 Statutu, chyba że w wyniku odwołania, rezygnacji lub wygaśnięcia mandatu członka Rady Sołeckiej, Rada Sołecka liczy jeszcze co najmniej 3 członków – wówczas wyborów uzupełniających nie przeprowadza się.

3. Wyborów uzupełniających na Sołtysa nie przeprowadza się, jeżeli ich data przypadłaby w okresie 6 miesięcy przed zakończeniem kadencji.

4. Wyborów uzupełniających na członka Rady Sołeckiej nie przeprowadza się, jeżeli ich data przypadłaby w okresie 1 roku przed zakończeniem kadencji.

§ 37. 1. W przypadku czasowej nieobecności Sołtysa uzasadnionej ważnymi powodami, chorobą trwającą dłużej niż trzy miesiące oraz w sytuacji opisanej w §35 ust.3, zadania i obowiązki Sołtysa wykonuje wyznaczony przez Burmistrza członek Rady Sołeckiej nie dłużej niż 6 miesięcy.

2. Informacja o pełnieniu obowiązków Sołtysa podawana jest do publicznej wiadomości w Sołectwie.

3. Pełniący obowiązki Sołtysa posiada takie same uprawnienia jak Sołtys.

§ 38. W terminie 7 dni od dnia wygaśnięcia mandatu lub odwołania Sołtysa jest on zobowiązany przekazać nowo wybranemu Sołtysowi dokumenty, pieczęcie, klucze oraz inne przedmioty związane z wykonywaniem funkcji, w szczególności te, o których mowa w § 14 ust. 2 pkt 14 oraz § 44.

§ 39. W przypadku gdy przekazanie dokumentów i przedmiotów, o których mowa w § 38 jest niemożliwe lub znacznie utrudnione, były Sołtys zobowiązany jest do złożenia tych dokumentów i przedmiotów w Urzędzie w terminie 7 dni od dnia wygaśnięcia mandatu lub odwołania.

§ 40. Kadencja Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej wybranego w wyborach uzupełniających kończy się wraz z kadencją organów Sołectwa.

Rozdział 10. Nadzór i kontrola

§ 41. 1. Nadzór i kontrolę nad działalnością Sołectwa sprawuje Rada Gminy.

2. Funkcje, o których mowa w ust. 1, Rada Gminy realizuje poprzez działania własne lub komisji rewizyjnej.

3. Nadzór bieżący oraz kontrolę nad działalnością Sołectwa sprawuje Burmistrz a w sprawach finansowych Skarbnik Gminy.

4. Nadzór nad działalnością Sołectwa sprawowany jest na podstawie kryterium zgodności z prawem, celowości, rzetelności i gospodarności.

5. Organy, o których mowa w ust. 2 i 3, mają prawo żądać niezbędnych informacji, danych i wyjaśnień dotyczących funkcjonowania Sołectwa.

6. Przepisy dotyczące zasad i trybu kontroli określone w Statucie Gminy stosuje się odpowiednio.

7. Burmistrz może zawiesić wykonanie uchwały Zebrania Wiejskiego lub uchylić decyzję Sołtysa, jeżeli uchwała ta lub decyzja jest w ocenie Burmistrza sprzeczna z prawem lub nie odpowiada wymogom celowości, gospodarności lub rzetelności, o czym zawiadamia Radę Gminy. Uchwałę Zebrania Wiejskiego może uchylić Rada Gminy na najbliższej sesji.

8. Od rozstrzygnięć Burmistrza w sprawach, o których mowa w ust.7 służy odwołanie do Rady Gminy w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania rozstrzygnięcia.

9. Burmistrz może zawiesić w czynnościach Sołtysa do czasu rozpatrzenia sprawy przez Zebranie Wiejskie, jeżeli swoim postępowaniem narusza on przepisy prawa, nie wykonuje swoich obowiązków lub dopuścił się czynu dyskwalifikującego w opinii środowiska.

10. Rada Gminy ma prawo żądania od Burmistrza niezbędnych informacji i danych dotyczących organizacji i funkcjonowania Sołectwa oraz może dokonywać wizytacji i uczestniczyć w zebraniach organów Sołectwa, dokonywać oceny ich pracy oraz organizować wymianę doświadczeń w tym zakresie.

11. Skargi na działalność Sołectwa i jego organów rozpatruje Rada Gminy.

Rozdział 11.

Zarządzanie majątkiem sołeckim

§ 42. 1. Sołectwo w zakresie zwykłego zarządu korzysta z mienia gminnego przekazanego do jego dyspozycji na mocy uchwały Rady Gminy. Sposób korzystania z przekazanego mienia ustala Zebranie Wiejskie.

2. Przekazanie Sołectwu mienia następuje na podstawie protokołu zdawczo – odbiorczego i ilościowo - wartościowego. Sołectwo zobowiązane jest do:

- 1) dbałości o nie,
- 2) rozliczenia się z niego,
- 3) w przypadku niedoboru lub powstania w nim szkód z winy zarządzającego - niezwłocznego naprawienia szkody.

3. W stosunku do przekazanego mienia gminnego Sołectwo wykonuje czynności zwykłego zarządu, polegające na:

- 1) załatwianiu bieżących spraw związanych z eksploatacją mienia,
- 2) utrzymywaniu go w stanie niepogorszonym, w ramach aktualnego przeznaczenia,
- 3) zachowaniu mienia i osiągnięciu z niego dochodów, zgodnie z jego przeznaczeniem,
- 4) transferze dochodów z przekazanego mienia do budżetu gminy.

4. Rada Gminy i Burmistrz mają prawo kontroli składników mienia komunalnego przekazanego Sołectwu w zarząd.

Rozdział 12.

Środki finansowe Sołectwa

§ 43. 1. Sołectwo prowadzi gospodarkę finansową w ramach budżetu gminy uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

2. Środki finansowe stanowiące dochód Sołectwa spływają na rachunek budżetu Gminy, a wydatki Sołectwa realizowane są z rachunku budżetu Gminy.

3. Środki finansowe Sołectwa stanowią:

- 1) środki finansowe wydzielone w budżecie Gminy, w tym środki wydzielone jako fundusz sołeczki w rozumieniu ustawy z dnia 21 lutego 2014r. o funduszu sołeckim (Dz.U. z 2014r. poz. 301),

- 2) środki pochodzące z darowizn oraz innych świadczeń na rzecz Sołectwa,
- 3) inne dochody przewidziane przepisami prawa.

4. Wysokość funduszu sołectkiego oraz zasady gospodarowania tym funduszem określa odrębna ustawa. W przypadku nie wyodrębnienia funduszu sołectkiego Zebranie Wiejskie uchwała roczny plan finansowo - rzeczowy. Uwzględnia on w pełni środki finansowe z budżetu gminy przekazane do dyspozycji Sołectwa.

5. Gospodarkę finansową Sołectwa prowadzi Sołtys, który upoważniony jest do uzyskiwania informacji w tych sprawach od służb finansowo – księgowych Urzędu.

6. Sołtys przynajmniej raz w roku składa sprawozdanie z wykonania wydatków finansowych Radzie Gminy oraz Zebraniu Wiejskiemu.

7. Obsługę gospodarki finansowej Sołectwa zapewnia Burmistrz za pośrednictwem Urzędu.

Rozdział 13. Postanowienia końcowe

§ 44. 1. Sołectwo ma prawo używać pieczętek o następującym brzmieniu:

- 1) Sołectwo Jodłówka Tuchowska, Gmina Tuchów, woj. małopolskie,
- 2) Sołtys Jodłówki Tuchowskiej (imię i nazwisko),
- 3) Rada Sołectwa Jodłówka Tuchowska.

2. Pieczętki przechowuje Sołtys.

§ 45. Spory między organami Sołectwa wynikające na tle interpretacji niniejszego statutu rozpatruje Burmistrz.

§ 46. Zmiany niniejszego statutu może dokonać Rada Gminy w trybie przewidzianym dla jego uchwalenia.

Załącznik do Statutu Sołectwa Jodłówka Tuchowska
stanowiącego załącznik do uchwały nr XXVIII/238/2026
Rady Miejskiej w Tuchowie
z dnia 27 maja 2026 r.

Usytuowanie Sołectwa Jodłówka Tuchowska na terenie Gminy

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami.

Rada Miejska w Tuchowie podjęła uprzednio uchwały w sprawie nadania statutów jednostkom pomocniczym Gminy Tuchów. W toku kontroli legalności przedmiotowe uchwały zostały objęte postępowaniem nadzorczym oraz zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie. W ramach przeprowadzonej kontroli zakwestionowano zarówno sposób przeprowadzenia konsultacji społecznych poprzedzających uchwalenie statutów, jak również część postanowień zawartych w ich treści.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie stwierdził nieważność przedmiotowych uchwał, wskazując na konieczność przeprowadzenia konsultacji zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa miejscowego regulującymi zasady i tryb przeprowadzania konsultacji społecznych.

W związku z powyższym przygotowano nowe projekty statutów jednostek pomocniczych, uwzględniające uwagi wynikające z przeprowadzonej kontroli legalności oraz orzeczenia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie. Projekty statutów zostały poddane konsultacjom społecznym przeprowadzonym zgodnie z obowiązującą uchwałą Rady Miejskiej w Tuchowie określającą zasady i tryb przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Tuchów.

W wyznaczonym terminie konsultacji mieszkańcy mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków do projektów statutów. W okresie prowadzenia konsultacji nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski dotyczące przedłożonych projektów.

Podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne i konieczne dla prawidłowego określenia organizacji oraz zasad funkcjonowania jednostek pomocniczych Gminy Tuchów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.